

Datum: 22 maart 2019
Aan: Het presidium
Van: R. de Jonge, Griffie
Onderwerp: Behandeling Kadernota 2020-2023 (aangepast)

Het presidium wordt voorgesteld:

1. **de algemene beschouwingen bij de Kadernota 2020-2023 én de reactie van het college van burgemeester en wethouders alleen schriftelijk af te handelen. De geplande behandeling van de algemene beschouwingen in de raadsvergadering van 1 juli 2019 vervalt hierdoor;**
2. **een aparte persbijeenkomst voor fractievoorzitters te organiseren over de algemene beschouwingen;**
3. **bij de behandeling van de Kadernota 2020-2023 op 8 juli 2019 debatrondes per thema te houden;**
4. **de bestuurlijke agenda voor de behandeling van de Kadernota vast te stellen overeenkomstig het op pagina 4 van deze memo opgenomen tijdschema.**

Toelichting:

Uw presidium heeft in november 2018 het behandelingsproces van de programmabegroting 2019, inclusief de algemene beschouwingen, geëvalueerd. Positief is gereageerd op de technische toelichting, het spoorboekje voor de behandeling en de sfeer in de vergadering.

De behandeling van de algemene beschouwingen en de debatvoering in de raad is daarentegen minder positief beoordeeld. De behandeling van de algemene beschouwingen werd als tijdsintensief en weinig animerend ervaren. Daarnaast werd het debat gemist, met name over de ingediende moties en amendementen. Met het voorgestelde wordt beoogd tegemoet te komen aan vorengenoemde verbeterpunten.

Eerder heeft u voor de behandeling van de Kadernota 2020-2023 het volgende tijdspad vastgesteld:

1. Vaststellingsdatum college: (uiterlijk) **7 mei 2019** (8 mei 2019 beschikbaar voor de raad).
2. Informatie fase: technische toelichting op **13 mei 2019**, voorafgaand aan de commissievergadering.
3. Informatie fase: schriftelijke vragenronde, indienen uiterlijk **17 mei 2019** (vóór 09.00 uur). Eventuele 'nabranders' kunnen nog tot 20 mei 2019 vóór 09.00 uur worden ingediend. Het college beantwoordt de vragen uiterlijk **29 mei 2019**.
4. Meningsvormende fase: behandeling in een extra vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op **19 juni 2019**.
5. Besluitvormende fase:
 - algemene beschouwingen in de raad op **1 juli 2019**;
 - behandeling en vaststelling in de raad op **8 juli 2019**.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN ANDERS?

In voorgaande jaren zijn fracties uitgenodigd de algemene beschouwingen op de maandag voorafgaand aan de behandeling van de Kadernota/begroting bij de griffie in te dienen. De griffie stuurde deze dezelfde dag nog door naar het college van burgemeester ter voorbereiding van de reactie.

Op de eerste dag van de behandeling werden de algemene beschouwingen voorgedragen, gevolgd door de beantwoording namens het college van burgemeester en wethouders. Een avondvullend en weinig animerend procesonderdeel.

Na de raadsvergadering werden de algemene beschouwingen gepubliceerd op de website van de gemeenteraad. De reactie van het college van burgemeester en wethouders werd alleen uitgesproken en werd ook naderhand niet op papier gezet.

Door het gelijktijdig openbaar maken van de algemene beschouwingen en de reactie van het college van burgemeester en wethouders was er nauwelijks (media-)aandacht voor de algemene beschouwingen van de fracties.

In het verleden heeft de griffie al eens voorgesteld anders om te gaan met de algemene beschouwingen. Daar was toen in het presidium onvoldoende draagvlak voor omdat vooral waarde werd gehecht aan het uitspreken van de algemene beschouwingen in een raadsvergadering en het uitzenden daarvan via de LOS en internet. De vraag is dan of de gewenste exposure op een andere manier georganiseerd kan worden zonder de raadsvergadering daarmee te belasten? Wij zien hiervoor mogelijkheden mits u bereid bent de algemene beschouwingen niet meer in de raadsvergadering te behandelen.

Er vanuit gaande dat dit het geval is, stellen wij u voor de algemene beschouwingen en de reactie van het college van burgemeester en wethouders alleen schriftelijk te doen met aparte publicatie- en persmomenten.

- De fracties leveren de algemene beschouwingen uiterlijk op **25 juni 2019** aan bij de griffie;
- De algemene beschouwingen worden op **26 juni 2019** gepubliceerd op de website van de gemeenteraad;
- Persbijeenkomst met de fractievoorzitters op **27 juni 2019**;
- Het college van burgemeester en wethouders reageert uiterlijk **2 juli 2019** op de ingediende algemene beschouwingen. De reactie wordt ook op deze dag gepubliceerd op de website van de gemeenteraad;
- Reguliere persbijeenkomst van het college van burgemeester en wethouders op **3 juli 2019**;

Voordelen hiervan zijn dat

- de communicatie/media-aandacht vanaf 26 juni kan worden gericht op de algemene beschouwingen van de fracties en vanaf 2 juli 2019 op de reactie van het college van burgemeester en wethouders;
- de reactie van het college van burgemeester en wethouders schriftelijk beschikbaar is;
- de behandeling van de Kadernota 2020-2023 op één dag kan plaatsvinden (de geplande behandeling op 1 juli 2019 vervalt);

MEER DEBAT IN DE RAAD?

Een inhoudelijk debat bij de behandeling van de Kadernota of begroting over keuzemogelijkheden voor de stad is in onze gemeente geen sinecure. In de regel liggen de fractiestandpunten al zodanig vast dat 'van elkaar overtuigen op argumenten' of 'naar elkaar toe bewegen' nauwelijks sprake is. En als fracties dan niet of nauwelijks worden geprikkeld om standpunten nader toe te lichten of andere fracties kritisch te bevragen, dan vindt er nauwelijks debat plaats.

Het debat zou echter nog wel een functie kunnen hebben om naar de inwoners toe scherper duidelijk te maken waar de fracties voor staan. Wat zijn de prioriteiten van de fracties en ten koste van wat? Het gebruikelijke spoorboekje voor de Kadernota/begroting biedt weliswaar voldoende mogelijkheden voor debat, maar in de praktijk blijkt dat het louter faciliteren van de mogelijkheid tot debatteren hiervoor niet afdoende is. Voor een debat is meer nodig.

Het ligt voor de hand de voorzitter te verzoeken in de raadsvergadering zich meer dan gebruikelijk te richten op het bevorderen van de debatvoering. Bijvoorbeeld door relevante tegenstellingen aan de orde te stellen, fracties uit te nodigen naar elkaar toe te reageren en waar mogelijk de verbindingen te zoeken.

Daarom stellen wij u voor:

- in de raadsvergadering geen tijd meer te besteden aan het voorlezen van de moties en amendementen. Dit wordt ondervangen door het tijdig beschikbaar stellen/publiceren van de moties en amendementen;
- in plaats van de traditionele 'tweede termijn' debatrondes te houden over de 4 thema's van de Kadernota, waarbij uw voorzitter de rol van debatleider vervult;

Voorwaarde is wel dat alle moties en amendementen enkele dagen voorafgaand aan de raadsvergadering beschikbaar zijn, zodat de debatrondes goed kunnen worden voorbereid.
Bijkomend voordeel hiervan is ook dat burgers deze informatie kunnen betrekken bij het inspreken.

Bij de evaluatie van de behandeling van de Kadernota 2020-2023 (in september) kan worden gezien of continuering van deze werkwijze de voorkeur geniet.

KADERNOTA LATER AANGEBODEN?

Van de zijde van het college van burgemeester en wethouders is verzocht de Kadernota 2020-2023 een week later dan in de Planning & control-brief 2019 is opgenomen te mogen aanbieden.
Het arbeidsintensieve voorbereidingstraject met de Argumentenfabriek, de afstemming met het collegeprogramma en de financiële aspecten van de Kadernota vergen meer tijd dan van tevoren was ingeschat. Ook de meivakantie (van 29 april tot en met 3 mei) speelt hierbij een rol.

Gelet op het feit dat de raad expliciet betrokken is bij de voorbereiding van de Kadernota 2020-2023 en het vastgestelde tijdschema mogelijkheden biedt, stellen wij u voor tegemoet te komen aan het verzoek van het college.

Als uw presidium de voorstellen overneemt, ziet de aangepaste bestuurlijke agenda er als volgt uit:

1. Vaststeldingsdatum college: (uiterlijk) **14 mei 2019** (15 mei 2019 beschikbaar voor de raad).
2. Informatie fase: technische toelichting op **20 mei 2019**, voorafgaand aan de raadsvergadering.
3. Informatie fase: schriftelijke vragenronde, indienen uiterlijk **24 mei 2019** (vóór 09.00 uur).
Eventuele 'nabranders' kunnen nog tot 20 mei 2019 vóór 09.00 uur worden ingediend.
Het college beantwoordt de vragen uiterlijk **6 juni 2019**.
4. Meningsvormende fase: behandeling in een extra vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op **19 juni 2019**.
5. De fracties leveren de algemene beschouwingen uiterlijk op **25 juni 2019** aan bij de griffie.
6. De algemene beschouwingen worden op **26 juni 2019** gepubliceerd op de website van de gemeenteraad.
7. Persbijeenkomst met de fractievoorzitters op **27 juni 2019**.
8. Het college van burgemeester en wethouders reageert uiterlijk **2 juli 2019** schriftelijk op de ingediende algemene beschouwingen. De reactie wordt ook op deze dag gepubliceerd op de website van de gemeenteraad.
9. Reguliere persbijeenkomst van het college van burgemeester en wethouders op **3 juli 2019**;
10. De fracties leveren de moties en amendementen uiterlijk woensdag **3 juli 2019** in bij de griffie;
11. De griffie maakt overzichtsjijsten voor een gestructureerde behandeling.
Deze overzichtsjijsten worden tezamen met de moties en amendementen uiterlijk **8 juli 2019 om 09.00** uur via de mail verspreid en voorafgaand aan de vergadering in hardcopy op de tafels van de raadsleden gelegd.
12. Behandeling en vaststelling van de Kadernota 2020-2023 in de raad op **8 juli 2019**, met het volgende tijdschema:

15.30 uur

15.30 – 16.00 uur

16.00 – 16.05 uur

16.05 – 16.35 uur

16.35 – 17.05 uur

17.05 – 17.20

17.20 – 17.50 uur

17.50 – 18.20 uur

18.20 – 18.50

18.50 – 19.45 uur

19.45 – 21.00 uur

21.00 uur

Aanvang vergadering.

Spreekrecht burgers

Vaststelling agenda

Debatronde thema 1, inclusief korte pré-adviezen college

Debatronde thema 2, inclusief korte pré-adviezen college

Korte pauze

Debatronde thema 3, inclusief korte pré-adviezen college

Debatronde thema 4, inclusief korte pré-adviezen college

Overige onderwerpen

Maaltijd

Wijziging moties en amendementen + besluitvorming

Einde vergadering